

мовленнєвих, математичних, інформаційних та соціальних умінь не лише сприяє глибшому засвоєнню навчального матеріалу, а й формує у молодших школярів критичне мислення, творчість та готовність до самостійного розв'язання проблем [2]. Освітній процес у початковій школі повинен бути спрямований на створення стимулювального середовища, де кожен учень має можливість розвивати свої унікальні здібності, вміти користуватися ними.

Використання інтерактивних методів навчання, застосування сучасних технологій та постійна професійна самоосвіта вчителів є ключовими чинниками успішного формування наскрізних умінь учнів. Такий комплексний підхід до освіти в початкових класах відповідає вимогам сучасного світу та дає змогу забезпечити якісну підготовку молодшого покоління до життя в суспільстві, де ключовими є не лише знання, а й уміння самостійно мислити, аналізувати та вирішувати складні завдання. Формування наскрізних умінь в учнів початкових класів потребує вдосконалення педагогічної майстерності вчителів з метою підвищення якості освіти.

Отже, в початковій школі особлива увага приділяється розвитку наскрізних умінь у молодших школярів, не лише для досягнення успіхів у навчанні, а й для підготовки дітей до життя в мінливому середовищі. Наскрізні уміння охоплюють мовні, математичні, інформаційні та інші здібності, що сприяють розвитку творчості, критичного мислення та співпраці. Формування наскрізних умінь в учнів початкових класів у контексті концепції Нової української школи є актуальним і важливим для подальшого розвитку освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Бондаренко, І. П. Формування наскрізних умінь учнів початкових класів. Львів: Видавництво «Світ», 2019. С. 42-55.
2. Гончаренко, В. С. Концепція Нової української школи. Київ: Видавництво «Освіта», 2018. С. 15-28.
3. Дмитренко, О. Г. Інноваційні підходи до навчання у початкових класах. Харків: Видавництво «Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна», 2020. С. 73-86.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Федько Ростислав Олександрович, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 курсу Навчально-наукового інституту педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.
Науковий керівник: Бірюк Людмила Яківна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: молодші школярі, комунікативна компетентність, комунікативні вміння та навички, інтерактивні технології, творче мислення, критичне мислення.

Зважаючи на різноманітні аспекти розвитку сучасного освітнього процесу, важливо акцентувати увагу на формуванні комунікативної компетентності у молодших школярів. У цьому контексті використання інтерактивних технологій стає надзвичайно актуальним та ефективним засобом досягнення цієї мети. Формування комунікативної компетентності учнів молодших класів на уроках української мови відіграє ключову роль у їхньому загальному розвитку та соціальній адаптації.

Мета публікації полягає в аналізі проблеми формування комунікативної компетентності учнів молодших класів засобами інтерактивних технологій.

Інтерактивні технології створюють сприятливі умови для активної взаємодії між учнями та вчителями. Це може включати в себе використання віртуальних дошок, онлайн-платформ для спільної роботи над проєктами, вебінари та відеоконференції. Ці інструменти стимулюють учнів до взаємодії, обміну думками та ідеями, що сприяє розвитку навичок спілкування та сприйняття інформації.

Важливо створити сприятливу атмосферу на уроці, де діти почуваються вільно та комфортно для спілкування. Це можна досягти шляхом використання інтерактивних методів навчання, зокрема рольових ігор, групових дискусій та проєктної діяльності. На прикладі виконання різних завдань, які вимагають співпраці та обміну ідеями, учні навчаються висловлювати свої думки, слухати інших та взаємодіяти один з одним.

Безумовно, важливо активно використовувати мовні ігри та вправи, спрямовані на розвиток усних та письмових комунікативних навичок. Наприклад, різні варіації словесних ігор, вправи на розвиток слухового сприйняття, складання розповідей та діалогів можуть ефективно сприяти розвитку мовлення та збагаченню словникового запасу молодших школярів.

Вагоме значення має стимулювання учнів до активної участі у виконанні завдань на уроці. Це може включати в себе організацію мовленнєвих конкурсів, дебатів на актуальні теми, а також індивідуальні або групові проєкти, які вимагають публічного виступу перед класом. Такі вправи допомагають учням набути впевненість у собі та вміння ефективно спілкуватися з іншими.

Також інтерактивні технології сприяють використанню різноманітних форм і методів роботи, що враховують індивідуальні особливості кожного учня. Це дозволяє створити різноманітність у навчальному процесі, відповідати потребам кожного учня та розвивати його комунікативні навички на рівні, доступному для нього.

Окрім того, інтерактивні технології можуть стати засобом для розвитку творчого мислення та критичного мислення у молодших школярів. Вони дозволяють залучати учнів до активного пошуку та аналізу інформації, обговорення різних точок зору та аргументації власних поглядів. Це сприяє розвитку вміння ефективно спілкуватися та виражати свої думки.

Таким чином, використання інтерактивних технологій у навчальному процесі може значно полегшити формування комунікативної компетентності у молодших школярів. Їхнє використання сприяє активній взаємодії, індивідуальному підходу та розвитку творчих і критичних процесів мислення, що важливо для успішної соціалізації та подальшого навчання у сучасному світі.

Формування комунікативної компетентності учнів молодших класів на уроках української мови вимагає комплексного підходу, що враховує індивідуальні особливості та потреби молодших школярів. Застосування інтерактивних методів навчання, мовних ігор та стимулювання активної участі учнів допомагає не лише розвивати комунікативні навички, а й формувати в них впевненість у собі та вміння ефективно спілкуватися з оточуючими.

Список використаних джерел

1. Асауленко Л. М. Викладання української мови та літератури у контексті інноваційних технологій / *Нові технології навчання* : наук.-метод. зб. Київ, 2016. Вип. 45. С. 77–82.

2. Босак С. Використання мультимедійних технологій на уроках української мови. *Дивослово*. № 10. С. 9–11.

3. Данилова О. В. Мультимедіа власноруч : текст, графіка, аудіо, анімація, відео. Київ : Шкільний світ, 2016. 57 с.

4. Зінченко В. М. Проблема формування мовно-мовленнєвої компетенції учнів профільних класів. *Педагогіка вищої та середньої школи* : зб. наук. праць Криворізького державного педагогічного університету. Кривий Ріг, 2019. Вип. 31. С. 69–75.

5. Кратасюк Л. Інтерактивні методи навчання: розвиток комунікативних і мовних умінь. 2017. № 10. С. 2–3.

6. Семенов О., Ячменик М. М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Цегельська Віра Михайлівна,

старший вчитель музичного мистецтва
Воронізької ЗОШ І-ІІІ ступенів імені
П. О. Куліша Шосткинської міської ради
Сумської області

Ключові слова: вокально-хорова діяльність, учні молодших класів, урок музичного мистецтва.

Проблема вдосконалення теорії та методів навчання постійно перебуває у центрі уваги дослідників та педагогів-практиків. Оптимізація процесу дитячого вокально-хорового виховання важлива не тільки для загального та специфічного (музичного та вокального) розвитку молодого покоління. Якість звучання голосу безпосередньо пов'язана з психічним та фізичним здоров'ям дитини, що має й безперечне соціокультурне значення.

Під вокально-хоровим вихованням розуміємо залучення учнів до духовної культури через освоєння як самих творів хорового співацького мистецтва, так і знань, умінь і навиків, досвіду творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до співу, а також системи морально-етичних цінностей, що визначають поведінку людини у різноманітних життєвих ситуаціях.

Хоровий спів у класі спрямований на вирішення основного завдання музичних занять у шкільництві – виховання музичної культури як частини загальної духовної культури молодого покоління. Повноцінно вирішити це завдання неможливо без розуміння учнями основних закономірностей музики на основі знайомства з безліччю творів різних жанрів, форм і стилів, уміння слухати та чути музику, розуміти її, розмірковувати про неї. Сучасна концепція масового музичного виховання виділяє музичну свідомість, музичне сприйняття як магістральний шлях освоєння музичної культури суспільства. Тільки на основі сприйняття музики здійснюється процес її пізнання, зокрема й здатність колективного виконавства, передусім – у хоровому співі.

На сучасному уроці музичного мистецтва взаємодіють дві тісно пов'язані тенденції вокально-хорової діяльності учнів. Одна з них характеризується прагненням